

SPECIÁLIS BEAVATKOZÁSI SZABÁLYOK – HIBRID ÉS ELEKTROMOS JÁRMŰVEK BALESETEINÉL

A hibrid és elektromos járművek környezetvédelmi szempontból óriási előrelépést jelentenek. Baleseteiknél viszont néhány speciális veszély rejtenek. A baleseti helyszínre érkezéskor az első feladat a sérült személy helyzetének, a jármű sérülésének megállapítása. A következő annak megállapítása hibrid és elektromos üzemű járműről van szó, ekkor ugyanis a sérült és a beavatkozó tűzoltók védelme érdekében az általános feladatokon túl néhány speciális szabályt is be kell tartani. Ezeket a Műszaki Mentési Szabályzat (6/2016. (VI. 24.) BM OKF utasítás) határozza meg.

Felderítés – eligazító feliratok

A felderítés az alábbiakra terjedjen ki:

- az üzemelési mód jellemzőjét, azonosító jeleket, feliratokat, külső jeleket fel kell kutatni (típusjelzés mellett, szélvédőn, külső csatlakozó mellett: Hybrid, Plug-in Hybrid, Hybrid Synergy Drive, Electric Drive,);
- a műszerfalon elhelyezkedik-e külön töltés-feszültségmérő, valamint mellette Power feliratú nyomógomb;
- a nagy- vagy középvezültségű (narancssárga vagy kék) kábelek helyét fel kell kutatni.

Beavatkozás előkészítése

A beavatkozás előkészítése során nagy figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

- hibrid üzemmód esetén a nagyfeszültségű rendszer áramtalanításáig az alvó hatásból adódó balesetek elkerülése érdekében a járművet rögzíteni kell (a hibrid gépjármű belsőégésű motorja a jármű álló helyzetében kikapcsolt állapotban van, ha a sérült járművezető vagy a beavatkozást végző személy véletlenül a gázpedált megnyomja, akkor a jármű elindul és balesetet okozhat);
- nagyfeszültségű rendszer áramtalanítását az arra kijelölt elemmel kell elvégezni, (helyét piktogramok jelzik, csomagtérben, vagy a hátsó ülésor mellett, alatt, egyes típusoknál a pótkerék alatt található);
- az áramtalanítás után a műszerfal elsötétül, ezután a nagyfeszültségű rendszer még több percig (körülbelül 5 perc) áram alatt van, ezalatt a nagyfe-

Hyundai Kona Electric motortere

szükségű vezetéket elvágni, vagy megbontani tilos. Ez idő alatt aktiválódhatnak még a jármű biztonsági berendezései, a légszakok és övfeszítők is;

- a jármű nagyfeszültségű rendszere kikapcsol, amennyiben a légszakok működésbe léptek. Ha a légszakok nem léptek működésbe egy újabb veszélyforrással kell számolni;
- csak az érintésvédelmi előírásoknak megfelelő (szigetelt nyelű csavarhúzó, csípőfogó) szerszámokat szabad használni.

Beavatkozás

- A jármű stabilizálása során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyfeszültségű kábelekre, azok esetleges sérüléseire.
- Amennyiben a járművön található gyári alátámasztási pont, akkor azokat kell használni.

A beavatkozás biztonsági előírásai

1. Gépjármű motorjának leállítása, áramtalanítás. A kiegészítő akkumulátor sa-
ruinak eltávolítása.

2. A jármű indítókulcsának a gépjárműtől legalább 10 méterre történő eltávolítása.

3. A jármű stabilizálása, mert a deformálódás miatt a súlypont megváltozhat, baleset-, illetve borulásveszély következhet be.

4. A tároló akkumulátorok feszültsége sorba kötött modulok esetében 150-650 V. Az akkumulátortelep fedelének eltávolítása tilos, ekkor ugyanis komoly elektromos égés, sokk vagy áramütés veszélye áll fenn. Az akkumulátorok elektrolitja az emberi szövetet roncsoló maróanyag, amely az elektródák között helyezkedik el.

5. A biztonságtechnikai berendezések ismeretében, a beavatkozás biztonságos végrehajtása megköveteli a feszültségmentesítést, ezért kellő gyakorlattal és

megfelelő védőfelszereléssel rendelkező tűzoltó azt a mentésvezető irányításával végre hajthatja.

6. Áramtalanítás csak a megjelölt helyen lévő áramtalanító retesz, illetve főbiztosíték eltávolításával hajtható végre. Amennyiben ez nem lehetséges, a főkábelt csak a megjelölt helyen szabad elvágni.

7. Nagyfeszültségű rendszer akkumulátorának sérülése esetén légzésvédelmi eszköz használata kötelező.

Utómunkálatok

Az utómunkálat során nagy figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

- a további környezeti károk megakadályozása;
- a tűzoltási, kárelhárítási tevékenység befejeztével gondoskodni kell a forgalmi akadály megszüntetéséről, további veszélyhelyzeteket okozó körülmények elhárításáról, illetve a közútkezelő szervezet kirendeléséről.

